

## Politika

Aniž bychom se pouštěli do řešení otázky, co to je úspěch v politice, předem vyřadíme nebo alespoň necháme stranou politiku neúspěšnou, asi tak jako necháváme stranou bankrotáře, když chceme něco vyložit o podnikání. A tak tedy politiku, tj. úspěšnou politiku, můžeme chápat jako dvojí, totiž buď jako etickou (eticky pozitivní) nebo jako špatnou (eticky negativní). Politika striktně věcná, pragmatická, technická, eticky indiferentní není jakožto politika možná. To pochopitelně vůbec neznamena, že politik může a smí být jen mravný a že všechno další mu bude samo a bez jeho přičinění přidáno. Každá politika má své věcné, technické problémy, a ty musí řešit se znalostí věci a technicky zdatně. Stejně jako v etice, také v politice zdaleka nezáleží jen na dobrých úmyslech. Ale tak jako nelze odetičtit a tedy naprosto zpragmatičtět etiku, tak nelze odetičtit a tedy naprosto zpragmatičtět ani politiku. Nejen jednotliví lidé, ale ani celá „politická společnost“, což je do dnešních poměrů transponovaná starořecká POLIS, není žádnou věcí, žádným předmětem, s nímž by bylo možno jako s věcí a jako s předmětem zacházet. Jestliže se dnes hojně pociťuje problematičnost pouze věcného, pouze pragmatického, pouze technického přístupu k živým bytostem, k biosféře a vůbec k přírodě, pak nemůžeme připustit, aby přežívaly pseudomachiavellistické, ve skutečnosti cynické předsudky, zakrývající jen vlastní morální manko špatných politiků (a zase připomínám: tak zvané úspěšných špatných politiků). Špatný politik není neuměl, ale kdo velmi dobře umí dělat špatnou politiku. Špatná politika je jako kýč: není to politika neumělá a nedokonalá, nýbrž politika špatná, zlá.

(Berlín, 930428-1)